

سال یازدهم انسانی

۲۳ دی ماه ۱۴۰۱

ردیف	مواد امتحانی	صفحه
۱	عربی زبان قرآن (۲)	۳
۲	ریاضی و آمار (۲)	۵
۳	علوم و فنون ادبی (۲)	۸
۴	تاریخ (۲)	۹
۵	جغرافیا (۲)	۱۰
۶	جامعه‌شناسی (۲)	۱۱
۷	فلسفه	۱۲
۸	فلسفه «آشنا»	۱۳
۹	روان‌شناسی	۱۴

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف مام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

عربی (باز قرآن (۲)

۱- گزینه ۴

(فربهه علیپور، ترجمه، صفحه ۳۲)

أ: آیا / تدری: می دانی / أن: که / الزقراق: مرغ باران / ينقر: نوک می زند، کلیک می کند / بقایا الطعام: باقی مانده های غذا / من: از / فم: دهان / التمساح: تمساح / و هو یخرج: و او بیرون می آید، و او خارج می شود / بسلامة: به سلامت، سالم / بعد: پس از / انتهاء: پایان / عمله: کارش

۲- گزینه ۳

(علیرضا قلی زاده، ترجمه، صفحه ۳۴)

«للسَّجَابِ الطَّائِرُ: سنجاب پرنده ... دارد / «غشاء خاص»: پرده ویژه ای / كالمِظَلَّة: همانند چتر / يَفْتَحُه: آن را باز می کند / «حين يَقِفُ»: هنگامی که می پرد / «من شجرة»: از درختی / إلی: به / «شجرة أخرى»: درختی دیگر

۳- گزینه ۳

ترجمه درست عبارت:

«باله های ماهی پرنده دو بال برای او به شمار می روند.»

۴- گزینه ۱

ترجمه درست سایر گزینه ها:

گزینه ۲: در آن جنگل یک مرغ مگس خواری هست که صدای عجیبی ایجاد می کند.
گزینه ۳: و هرگاه نادانان آن ها را خطاب نمایند، سلام می گویند.
گزینه ۴: دانشمندان انواع موجودات زنده در دریاهای جهان را به میلیون ها تخمین می زنند. (برآورد می کنند).

۵- گزینه ۱

(علیرضا قلی زاده، ترجمه، صفحه ۳۱)

«ما من دأبة: هیچ جنبنده ای نیست / «فی الأرض»: در زمین / «و لا طائر يطير»: و نه هیچ پرنده ای که پرواز می کند / «بجناحیه»: با بال هایش / «أنا»: مگر آن که / «أُمم أمثالکم»: گروه هایی مانند شما هستند.

۶- گزینه ۳

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: فعل «لا تكون» چون بعد از ادات شرط «إذا» آمده، فعل شرط است که باید به صورت مضارع التزامی (نباشی) ترجمه می شد که در این جا به اشتباه، ماضی منفی ترجمه شده است.
گزینه ۲: «رَسَب» جواب شرط ماضی است و به صورت «مردود شد/ می شود» ترجمه می شود.
گزینه ۴: «أخیر» جواب شرط و امر است که با «فاء» آمده است و باید به صورت امر ترجمه شود (باخیر کن).

۷- گزینه ۲

(منیره فسروی، لغت، ترکیبی)

صغر: کوچکی / کبار: بزرگان

صغر ≠ کبر (بزرگی)

صغار ≠ کبار

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: «آشکار کرد = آشکار کرد/فراموش کرد ≠ به یاد آورد

گزینه ۳: «پرسید ≠ پاسخ داد/ دشمنی = دشمنی

گزینه ۴: «مسابقه = مسابقه / پایان یافت ≠ شروع شد

۸- گزینه ۴

(منیره فسروی، لغت و مفهوم، ترکیبی)

عینک: وسیله ای است برای حفظ انسان در برابر بارش باران یا برف. (نادرست است و کلمه مربوط به این توضیح «المظلة: چتر» است.)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: «دروازه بان کسی است که از دروازه در مقابل بازیکنی مهاجم دفاع می کند.

گزینه ۲: «آفساید خطای یک بازیکن است که داور از ادامه مسابقه او را منع می کند.

گزینه ۴: «ماسه خاکی در کنار سواحل دریاها یا در بیابان هاست.

۹- گزینه ۱

دلایل رد سایر گزینه ها:

گزینه ۲: «المتفرجين» اسم مفعول و نادرست است.

گزینه ۳: «الملاعب» نادرست است.

گزینه ۴: «علی» و «المتفرجين» نادرست اند.

۱۰- گزینه ۱

(ولی الله نوروزی، حرکت گذاری، صفحه ۲۵)

«يصنع» فعل مجهول است و به صورت «يُصْنَع» صحیح می باشد.

ترجمه متن:

«همانا کتابخانه ها گنجینه های دانش ها هستند و ساختن آن ها چیز جدیدی نیست، اولین کتابخانه با دستان ساکنان بین النهرین حدود ششصد سال پیش از میلاد بنا شد، آن ها کاغذ را نمی شناختند، بلکه بر روی لوح هایی که از گل ساخته شده بود می نوشتند، تعداد کتابخانه ها بعد از دست یابی مصریان به ورقه هایی معروف به «پاپیروس» زیاد شد، و شاید کتابخانه اسکندریه در مصر معروف ترین کتابخانه ها در جهان بود، انسان کاغذ را در قرون وسطی ساخت و بدین سبب به کتابخانه ها توجه جدی نمود، اما در قرن های جدید پیشرفت علمی و فنی و به کارگیری چاپخانه و کامپیوتر به او کمک کردند که کتابخانه های بزرگی بسازد؛ ممکن است بگوییم: امروزه شهر یا مؤسسه ای علمی یافت نخواهد شد، مگر در آن کتابخانه بزرگی پُر از کتاب ها باشد!»

۱۱- گزینه ۴»

(مفهرضا سوری، درک مطلب، ترکیبی)

مطابق متن، ساختن کاغذ سبب توجه جدی به کتابخانه‌ها شد!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «احداث کتابخانه‌ها هم‌زمان با قرون وسطی بود!» نادرست است.

گزینه «۲»: «ساکنان بین النهرین نوشتن را نمی‌دانستند!» نادرست است.

گزینه «۳»: «ساکنان مصر روی لوح‌هایی که اختراع کردند، می‌نوشتند!» نادرست است.

۱۶- گزینه ۳»

(علیرضا قلی‌زاده، قواعد، صفحه ۲۱ و ۲۲)

«المُسْلِمِینَ» اسم فاعل است و نقش «مفعول» را نیز دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مُشَاهَدَةُ» مفعول است، اما اسم فاعل نیست، بلکه مصدر باب «مُفَاعَلَة» است.

گزینه «۲»: «أَلْمَدْرَسُ» اسم فاعل است، و نقش فاعل را نیز دارد و مفعول نیست.

گزینه «۴»: «الْمُعَلِّمُ» اسم فاعل است و نقش فاعل را نیز دارد و مفعول نیست.

۱۲- گزینه ۴»

(مفهرضا سوری، درک مطلب، ترکیبی)

پس از دست‌یافتن مصریان به کاغذی که آن را اختراع کردند، تعداد کتابخانه‌ها زیاد شد!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «وقتی در بین‌النهرین کتابخانه‌ای تأسیس شد!» نادرست است.

گزینه «۲»: «پس از ساختن کتابخانه اسکندریه در مصر!» نادرست است.

گزینه «۳»: «پس از پیشرفت مسلمانان در زمینه علم!» نادرست است.

۱۷- گزینه ۲»

(علیرضا قلی‌زاده، قواعد، صفحه ۳۶ و ۳۷)

«ما» در اینجا «حرف نفی» است: «در این زمینه چیزی از این مقاله عربی را نخواندم»

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «هرکس خودش را تهذیب کند، می‌تواند دیگری را تهذیب کند.

گزینه «۳»: «هرچه احوال تو را به خیر تغییر دهد، تو را به راحتی می‌رساند.

گزینه «۴»: «هرکس زبان عربی را یاد بگیرد، زبان قرآن را به شکلی صحیح می‌فهمد.

۱۳- گزینه ۱»

(مفهرضا سوری، درک مطلب، ترکیبی)

امروزه کتابخانه‌های بزرگی به سبب به‌کارگیری چاپخانه و کامپیوتر ایجاد می‌شوند!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «زیرا انسان کاغذ را ساخته است.» نادرست است.

گزینه «۳»: «به‌سبب دست‌یابی انسان به پایروس!» نادرست است.

گزینه «۴»: «برای این‌که جوامع بشری به نوشتن تشویق شدند!» نادرست است.

۱۸- گزینه ۳»

(مبیر همایی، قواعد، صفحه ۲۶)

الظلم: مجرور به حرف جرّ است.

۱۹- گزینه ۱»

(بهرعلی رضایی، قواعد، صفحه ۲۳)

در گزینه «۱»، «كُلُّ» فاعل و «كَتَمَ» اسم مبالغه و مفعول است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»، «غَفَّار»: خبر

گزینه «۳»، «الجَوَال»: مضاف‌إلیه

گزینه «۴»: «سَيَّارَة»: مبتدا

۱۴- گزینه ۱»

(مفهرضا سوری، درک مطلب، ترکیبی)

در متن داده شده، سه اسم تفضیل (أَوَّل - أَشْهَر - الْوَسْطَى) و یک اسم فاعل (ساکینی) به کار رفته است.

۱۵- گزینه ۲»

(مفهرضا سوری، درک مطلب، ترکیبی)

«صُعِيتَ» فعل مجهول است، درحالی‌که فقط فعل معلوم فاعل دارد، بنابراین این گزینه نادرست است.

۲۰- گزینه ۳»

(ولی‌الله نوروزی، مکالمه، صفحه ۳۹)

ترجمه عبارت: «دانیال به همراه پدرش برای مشاهده مسابقه فوتبال به‌سرعت به‌سوی

ورزشگاه رفت.» برای سؤال با «کم مرّة» به معنای «چند بار» در عبارت، پاسخی

وجود ندارد.

ریاضی و آمار (۲)

۲۱- گزینه «۴»

(ممنبر همپری، صفحه ۲۲ و ۲۳)

مبحث: توابع ثابت، چندضابطه‌ای و همانی

نمودار مختصاتی یک رابطه، هنگامی تابع است که هر خط موازی با محور y ها، نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع کند که با توجه به تعریف، تنها نمودار رابطه گزینه «۴» تابع است.

۲۲- گزینه «۱»

(علی حسینی نوه، صفحه ۲۲ و ۲۳)

در نمایش مختصاتی، مجموعه طول همه نقاط نمودار برابر دامنه تابع و مجموعه عرض همه نقاط نمودار برابر برد تابع است؛ بنابراین:

$$D = \{-1, 1, 2, 3\} \quad R = \{-2, -1, 1, 2\}$$

اشتراک دامنه و برد، البته با در نظر گرفتن طبیعی بودن، برابر است با: $\{1, 2\}$

۲۳- گزینه «۳»

(مهریس همزه‌ای، صفحه ۲۲ و ۲۳)

$$\begin{aligned} (3, a+2b) = (3, 7) &\Rightarrow \begin{cases} a+2b = 7 \\ a+2b = 7 \end{cases} \xrightarrow{\times(-2)} \begin{cases} -2a-2b = -14 \\ 2a-b = 4 \end{cases} \\ (5, 4) = (5, 2a-b) &\Rightarrow \begin{cases} 2a-b = 4 \\ -5b = -10 \end{cases} \Rightarrow b = 2 \end{aligned}$$

$$a+2b = 7 \xrightarrow{b=2} a+2(2) = 7 \Rightarrow a = 3$$

$$3^2 - 2^2 = 9 - 4 = 5$$

۲۴- گزینه «۳»

(مهری نصراللهی مدنی، صفحه ۲۲ و ۲۳)

طبق تعریف تابع، مؤلفه‌های اول در زوج مرتب‌های متمایز نباید تکراری باشند، پس برای زوج مرتب‌هایی که مؤلفه اول یکسان دارند، مؤلفه‌های دوم نیز باید یکسان باشند:

$$(2, 5) = (2, a+1) \Rightarrow a+1 = 5 \Rightarrow a = 4$$

حال اگر $a = 4$ را در تابع قرار دهیم:

$$f = \{(2, 5), (2, 5), (7, -1)\} = \{(2, 5), (7, -1)\}$$

در نتیجه دامنه f برابر است با:

$$D_f = \{2, 7\}$$

پس ۲ عضو دارد.

۲۵- گزینه «۳»

(ممنبر همپری، صفحه ۲۶ و ۲۷)

تابع ثابت به‌ازای هر مقدار ورودی یک خروجی ثابت می‌دهد، با توجه به عبارت صورت سؤال داریم که:

$$\begin{cases} f(a) = G \\ f(b) = G \Rightarrow \frac{f(a)+5}{f(b)-3} = f(c) \Rightarrow \frac{G+5}{G-3} = G \\ f(c) = G \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{طرفین وسطین}} G^2 - 3G = G + 5 \Rightarrow G^2 - 4G - 5 = 0$$

$$(G-5)(G+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} G-5=0 \Rightarrow G=5 \\ G+1=0 \Rightarrow G=-1 \end{cases} \text{ ق ق غ ق غ ق ق غ ق ق}$$

۲۶- گزینه «۴»

(امسان غنی زاده، صفحه ۲۶ و ۲۷)

چون g یک تابع است، پس برد g تک عضوی است، بنابراین داریم:

$$\begin{cases} K-1=1 \Rightarrow K=2 \\ M+K=1 \Rightarrow M+2=1 \Rightarrow M=-1 \end{cases} \Rightarrow K-M = 2 - (-1) = 3$$

۲۷- گزینه «۲»

(علی حسینی نوه، صفحه ۲۶ و ۲۷)

به تابعی که ضابطه‌اش به‌صورت $f(x) = c$ (که c عددی ثابت است) باشد، تابع ثابت می‌گوییم، بنابراین:

$$f(x) = ax + b - 2x = (a-2)x + b$$

$$a-2=0 \Rightarrow a=2 \Rightarrow f(x) = b$$

چون $a=2$ است، بنابراین ضابطه تابع $g(x) = 2x^2 + 1$ است.

از طرفی دو نمودار همدیگر را در نقطه‌ای به‌طول -1 قطع کرده‌اند؛ بنابراین:

$$g(-1) = f(-1) \Rightarrow 2(-1)^2 + 1 = b \Rightarrow b = 3$$

بنابراین تابع f به‌ازای ورودی‌های مختلف، خروجی ۳ را می‌دهد، بنابراین:

$$f(a) + f(b) = 3 + 3 = 6$$

۲۸- گزینه «۴»

(مهریس همزه‌ای، صفحه ۲۶ و ۲۷)

چون f تابعی ثابت است، پس برد آن مجموعه تک عضوی است:

$$\frac{a-1}{1+2a} = 2b+1=1$$

$$\frac{a-1}{1+2a} = 1 \Rightarrow a-1 = 1+2a \Rightarrow a = -2$$

$$2b+1=1 \Rightarrow 2b=0 \Rightarrow b=0$$

$$2a+3b = 2(-2) + 3(0) = -4$$

٢٩- گزینه «٣»

(امیر زرائوز، صفحه ٢٦ و ٢٩)

برد تابع f برابر $\{3\}$ و برد تابع g برابر $\{3, 0, -3\}$ می باشد. لذا واضح است که رابطه $R_f \subseteq R_g$ درست است. ضمناً f تابعی ثابت است و همانی نیست. همچنین توجه کنید که:

$$R_f \cap D_g = \{3\} \cap \mathbb{R} = \{3\}$$

$$D_f = N, D_g = \mathbb{R} \Rightarrow D_f \subseteq D_g$$

٣٠- گزینه «٢»

(مهریس همزه ای، صفحه ٢٧ و ٢٩)

چون $\frac{1}{4}$ بزرگ تر از $\frac{1}{9}$ است، از ضابطه بالایی استفاده می کنیم.

$$f\left(\frac{1}{4}\right) = \sqrt{2\left(\frac{1}{4}\right) + 3} = \sqrt{4} = 2$$

چون $-\frac{1}{4}$ کوچک تر از $\frac{1}{9}$ است، از ضابطه پایینی استفاده می کنیم.

$$f\left(-\frac{1}{4}\right) = 4\left(-\frac{1}{4}\right)^2 - \left(-\frac{1}{4}\right) - 1 = 1 + \frac{1}{4} - 1 = \frac{1}{4}$$

$$f\left(\frac{1}{4}\right) - f\left(-\frac{1}{4}\right) = 2 - \frac{1}{4} = \frac{3}{4} = 1/5$$

٣١- گزینه «٣»

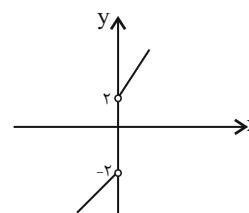
(احسان غنی زاره، صفحه ٢٧ و ٢٩)

دو ضابطه تابع را با در نظر گرفتن دامنه آن ها رسم می کنیم:

x	0	1
$2x+2$	2	4

x	0	-1
$x-2$	-2	-3

با توجه به شکل، برد تابع شامل اعداد طبیعی ١ و ٢ نیست.

٣٢- گزینه «٣»

(مهمر ممیری، صفحه ٢٧ و ٢٩)

تابع از سه قسمت تشکیل شده است که برای هر قسمت با توجه به محدوده دامنه آن ها ضابطه آن ها را می یابیم.

١) به ازای $x \leq 0$ نمودار تابع از دو نقطه $A(-2, 0)$ و $B(0, -2)$ عبور می کند که ضابطه آن به صورت زیر به دست می آید:

$$m_{AB} = \frac{-2-0}{0-(-2)} = -\frac{2}{2} = -1$$

$$y - y_B = m_{AB}(x - x_B) \Rightarrow y - (-2) = -1(x - 0) \Rightarrow y = -x - 2$$

٢) به ازای $0 < x \leq 2$ نمودار تابع از مبداء و نقطه $C(2, 2)$ عبور می کند که ضابطه آن به فرم $y = x$ می باشد.

٣) به ازای $x > 2$ نمودار تابع خطی موازی محور x ها می باشد که نشان دهنده یک تابع ثابت است و ضابطه آن $y = 3$ است، پس ضابطه تابع به صورت زیر می باشد.

$$f(x) = \begin{cases} -x-2, & x \leq 0 \\ x, & 0 < x \leq 2 \\ 3, & x > 2 \end{cases}$$

٣٣- گزینه «٢»

(علی حسینی نوه، صفحه ٢٧ و ٢٩)

برای آن که رابطه داده شده، تابع باشد، باید مقدار ضابطه بالا و پایین به ازای $x = a$ برابر باشد، زیرا a در محدوده هر دو ضابطه است.

$$ax - 8 = -2x \xrightarrow{x=a} a^2 - 8 = -2a$$

$$\Rightarrow a^2 + 2a - 8 = 0 \Rightarrow (a+4)(a-2) = 0 \Rightarrow a = -4 \text{ یا } 2$$

با توجه به صورت سؤال $a = 2$ قابل قبول است.

با جایگذاری $a = 2$ ، ضابطه f به صورت زیر می شود:

$$f(x) = \begin{cases} 2x-8, & x \geq 2 \\ -2x, & x \leq 2 \end{cases}$$

$2a$ برابر با 4 می شود، برای محاسبه $f(4)$ از ضابطه بالایی استفاده می کنیم:

$$x \geq 2: f(x) = 2x - 8 \Rightarrow f(4) = 2(4) - 8 = 0$$

٣٤- گزینه «١»

(احسان غنی زاره، صفحه ٢٧ و ٢٩)

$$f(x) = \begin{cases} ax^2 - 1, & x \geq 1 \\ 3, & 0 < x < 1 \\ x + b, & x \leq 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} f(1) = a - 1 \\ f(-1) = -1 + b \end{cases}$$

با توجه به صورت سؤال $f(1) + f(-1) = 4$ داریم:

$$(a-1) + ((-1)+b) = 4 \Rightarrow a+b = 6 \quad (1)$$

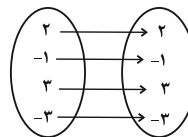
$$f(2) + 4f(0) = (a(2)^2 - 1) + 4(0+b) = 4a - 1 + 4b = 4(a+b) - 1$$

$$\xrightarrow{(1)} 4(6) - 1 = 24 - 1 = 23$$

۳۵- گزینه «۲»

(مسیر همزه‌ای، صفحه ۳۰ تا ۳۳)

در تابع همانی باید هر عضو دامنه به خودش نظیر شود. پس فقط یک تابع همانی می‌توان نوشت.

۳۹- گزینه «۲»

(مفهم ممیزی، صفحه ۳۰ تا ۳۳)

برای این که $f(x)$ تابعی همانی باشد، باید داشته باشیم:

$$f(x) = x \Rightarrow \frac{x^3 + ax^2 + bx + c}{x^2 + 4x + 4} = x$$

$$\Rightarrow x^3 + ax^2 + bx + c = x^3 + 4x^2 + 4x$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 4 \\ b = 4 \Rightarrow a + b + 10 \cdot c = 4 + 4 + 10 \cdot 0 = 8 \\ c = 0 \end{cases}$$

۳۶- گزینه «۱»

(مسیر همزه‌ای، صفحه ۳۰ تا ۳۳)

در تابع همانی $f(x) = x$ است. برای این که تابع f همانی باشد، در تمام زوج مرتبها مؤلفه‌های اول و دوم با هم برابر است. لذا نیازی نیست a ، b و c را محاسبه کنیم و تابع f به صورت $\{(3, 3), (2, 2), (4, 4)\}$ است. بنابراین دامنه تابع برابر است با: $\{3, 2, 4\}$

۳۷- گزینه «۳»

(مفهم ممیزی، صفحه ۲۶، ۲۷ و ۳۰ تا ۳۳)

f تابع همانی است در نتیجه:

$$\begin{aligned} f(x+y) &= x+y \\ f(x)+f(y) &= x+y \end{aligned} \Rightarrow f(x+y) = f(x) + f(y)$$

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر تابع به شکل $\{(a, a)\}$ تابع همانی و ثابت است.

گزینه «۲»: تابع $f(x) = -x$ با دامنه $\{-1, 1, 0\}$ همانی نیست اما دامنه و برد آن با هم برابر است.

گزینه «۴»: f تابع ثابت است در نتیجه با فرض $f(x) = a$ داریم:

$$f(xy) = f(x)f(y) \Rightarrow a = a \times a \Rightarrow a = a^2$$

رابطه $a = a^2$ فقط به‌ازای $a = 0$ یا $a = 1$ برقرار است.

۳۸- گزینه «۲»

(امسان غنی‌زاده، صفحه ۲۶، ۲۷ و ۳۰ تا ۳۳)

می‌دانیم ضابطه تابع همانی f به‌صورت $f(x) = x$ و ضابطه تابع ثابت g به‌صورت $g(x) = k$ می‌باشد. پس داریم:

$$f(2) = 2, g(3) = k \Rightarrow |f(2) - g(3)| = 1$$

$$\Rightarrow |2 - k| = 1 \Rightarrow \begin{cases} 2 - k = 1 \Rightarrow k = 1 \\ 2 - k = -1 \Rightarrow k = 3 \end{cases}$$

۴۰- گزینه «۱»

(مفهم ممیزی، صفحه ۳۰ تا ۳۳)

چون نقطه A روی نیمساز ناحیه اول و سوم قرار دارد، لذا طول و عرض آن با

یکدیگر برابرند ($f(x) = x$)

$$A(2m + 2n, -m + 3n)$$

$$\Rightarrow 2m + 2n = -m + 3n \Rightarrow 2m + m = 3n - 2n$$

$$\Rightarrow 3m = n \quad (1)$$

مختصات نقطه در معادله خط صدق می‌کند، لذا داریم:

$$y = -2x + 7 \xrightarrow{A(2m+2n, -m+3n)}$$

$$-m + 3n = -2(2m + 2n) + 7 \Rightarrow -m + 3n = -4m - 4n + 7$$

$$\Rightarrow 3m - m + 4n + 3n = 7 \Rightarrow 2m + 7n = 7 \xrightarrow{(1)}$$

$$n + 7n = 7 \Rightarrow 8n = 7 \Rightarrow n = \frac{7}{8}$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۴۱- گزینه «۴»

(افشین کیانی، سبک عراقی، صفحه ۳۷ و ۳۸)

مفهوم ابیات «الف»، «ج»، «د» براساس ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است.

الف) رواج روحیه حماسی و پهلوانی در شعر.

ج) واقع‌گرایی یا توجه به دنیای بیرون (بیت، تشبیه حسی هم دارد).

د) واقع‌گرایی یا توجه به دنیای بیرون

سایر ابیات:

بیت ب) اعتقاد به قضا و قدر

بیت ه) عشق‌گرایی (در اینجا تقابل عقل و عشق)

۴۲- گزینه «۱»

(سعیر یعفری، سبک عراقی، صفحه ۳۸)

در متن صورت سؤال، چهار غلط وجود دارد:

نثر فنی کم کم در قرن هفتم ضعیف می‌شود و در قرن هشتم با سیطره تیموریان بر ایران

از میان می‌رود، تا آنجا که نثر ساده در اکثر کتاب‌های این دوره جای نثر فنی را می‌گیرد.

ملاحسین واعظ کاشفی کليلة و دمنه را به انشای دوره خود بازگرداند.

۴۳- گزینه «۱»

(سعیر علویان، مجاز، صفحه ۵۱ تا ۵۳)

«عالم» در هر دو مصراع این بیت در معنای واقعی خودش به کار رفته است. در سایر

گزینه‌ها «عالم» مجاز از «مردم عالم» است.

۴۴- گزینه «۱»

(مهم نوراتی، مجاز، صفحه ۵۳)

در گزینه «۱» مجاز به علاقه شباهت به کار نرفته است.

«ترگس» در معنای حقیقی گل ترگس به کار رفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «منزل ویرانه» مجاز از «دنیا»

گزینه «۳»: «لعل» مجاز از «لب یا دهان»

گزینه «۴»: «پسته» مجاز از «لب یا دهان»

۴۵- گزینه «۳»

(سعیر یعفری، مجاز، صفحه ۵۱)

«بت نفس» اضافه تشبیهی است.

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رخ: مجاز از یار

گزینه «۲»: زبان: مجاز از سخن

گزینه «۴»: گل: مجاز از چهره یار

۴۶- گزینه «۳»

(مهم نوراتی، پایه‌های آوایی هسان (۱)، صفحه ۴۳)

وزن ابیات:

الف) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

ب) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

ج و د) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

۴۷- گزینه «۲»

(سعیر علویان، پایه‌های آوایی هسان (۱)، صفحه ۴۶)

ت	و	ا	ن	ر	ا	ن	د	ن	گ	ر	د
ن	ف	گ	ت	م	ت	م	ن	ش	ی	ا	ر
U	-	-	U	-	-	-	-	-	-	-	U

م	ص	ب	ن	م	م
ه	ن	ن	ن	د	ن
U	-	-	-	-	U

۴۸- گزینه «۲»

(افشین کیانی، پایه‌های آوایی هسان (۱)، صفحه ۴۳)

وزن بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۲»: فعولن فعولن فعولن فعولن

وزن سایر ابیات: فعولن فعولن فعولن فعَل

م	ر	م	ل	ح	ن
ب	د	ک	د	ب	م
U	-	-	U	-	-
فعولن			فعولن		

س	ل	ک	ه	م	پ
ک	ن	گ	ا	ز	ن
U	-	-	U	-	-
فعولن			فعولن		

۴۹- گزینه «۳»

(سعیر علویان، پایه‌های آوایی هسان (۱)، صفحه ۴۳)

وزن این بیت «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» است که هیچ هجایی از رکن

پایانی آن حذف نشده، از رکن پایانی سایر ابیات یک هجا حذف شده است.

وزن سایر ابیات:

گزینه «۱»: فعولن فعولن فعولن فعل

گزینه «۲»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینه «۴»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

۵۰- گزینه «۳»

(اعظم نوری نیا، مفهوم، ترکیبی)

مفهوم بیت گزینه «۳»: آزار دیدن عاشق از معشوق

تاریخ (۲)

۵۱- گزینه ۴»

(سارا معصوم زاده، ترکیبی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۸ و ۸۰)

الف) مذهب اسماعیلیه از مذاهب عقل‌گرا بود و از این رو اسماعیلیان برای ترویج اصول عقاید خود، علاقه فراوان و توجه خاصی به علوم مختلف به‌ویژه فلسفه و کلام نشان می‌دادند.

ب) از جمله هنرهای رایج در آن زمان می‌توان به شیشه‌گری، کاشی‌کاری، منبت‌کاری، کاغذسازی و فلزکاری اشاره کرد.

پ) دارالعلم مرکز علمی بزرگی در قاهره بود.

ت) در دوران باستان، قبایل بیابانگرد عرب در مجاورت مرزهای جنوب و جنوب‌غربی فلات ایران می‌زیستند.

۵۲- گزینه ۱»

(مهری کلردان، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۷۲)

منظور از نهضت ترجمه، جنبش اقتباس و انتقال آثار علمی و فرهنگی تمدن‌های ایران، یونان، مصر و هند به عالم اسلامی و ترجمه آن‌ها به زبان عربی در دوره عباسیان بود. (علت نادرستی گزینه «۱»)

تحت تأثیر تعالیم اسلامی و مجموعه‌ای از امکانات و حمایت‌های مادی و معنوی در دوره نخست خلافت عباسی، تحول فکری - علمی در میان مسلمانان ایجاد شد.

۵۳- گزینه ۳»

(مهری کلردان، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۷۸)

در زمان فاطمیان صنعت پارچه‌بافی رواج زیادی یافت و مراکز و کارگاه‌های پارچه‌بافی متعددی در شهرهای مختلف مصر از جمله قاهره مشغول تولید انواع منسوجات بودند و برخی از این مراکز، پارچه‌های گران‌قیمت و تزئینی مخصوص خلفا و دولتمردان تولید می‌کردند.

۵۴- گزینه ۱»

(مهری کلردان، اسلام در ایران؛ زمینه ظهور تمدن اسلامی - ایرانی، صفحه ۸۱ و ۸۶)

الف) مرزبان‌های ساسانی در بحرین و عمان در مقابل سپاهیان اسلام تاب مقاومت نیاوردند و زرتشتیان ساکن بحرین به اطاعت مسلمانان و پرداخت جزیه، گردن نهادند. ب) حادثه تأثیرگذاری که اوضاع و احوال را پریشان کرده بود، از میان برداشتن دولت آل‌منذر توسط خسرو پرویز بود.

ج) تداوم سلطه اعراب و برخی اقدام‌های خلفای عباسی از قبیل قتل ابوسلمه خَلال و ابومسلم، نابودی خاندان‌های برمکیان و سهل، سخت‌گیری و ستم به شیعیان و اهل بیت پیامبر(ص)، نارضایتی و خشم مردم ایران را برانگیخت.

۵۵- گزینه ۱»

(علی‌مهمر کریمی، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۴۵)

امام علی (ع) ناگزیر به رفع سرکشی‌ها و آشوب‌گری‌هایی شد که اشراف بنی‌امیه نقش مهمی در ایجاد آن داشتند، بدین منظور امام، مرکز خلافت را از مدینه به کوفه منتقل کرد. نکته مهم: امام علی (ع) در سه جنگ جمل، صفین و نهروان با دشمنان مقابله کرد.

۵۶- گزینه ۳»

(علی‌مهمر کریمی، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۵۲)

مهم‌ترین پیامد فتوحات مسلمانان، در عرصه دین و فرهنگ جلوه‌گر شد. از سویی دین اسلام به فرهنگ‌های جدید معرفی شد و از سوی دیگر این فرهنگ‌ها نقش بسزایی در شکوفایی تمدن اسلامی ایفا کردند.

۵۷- گزینه ۱»

(علی‌مهمر کریمی، امویان بر مسند قدرت، صفحه ۵۴)

وقتی اعتماد امام حسن (ع) نسبت به کوفیان سلب شده بود، آن حضرت به علت خیانت سردارانش و برای جلوگیری از ریختن خون مسلمانان، صلح با معاویه را با شرایطی پذیرفت و خلافت را به معاویه واگذار کرد.

نکته: دسیسه‌های معاویه برای خریدن یا جدا کردن فرماندهان و بزرگان سپاه امام حسن(ع) در کوفه، موجب ایجاد آشفتگی در سپاه امام شد و حتی امام حسن (ع) را مورد سوء قصد قرار دادند.

۵۸- گزینه ۴»

(علی‌مهمر کریمی، امویان بر مسند قدرت، صفحه ۵۹)

معاویه و برخی از طرفدارانش برای این که مردم حکومت امویان را به بپذیرند، به ترویج تفکر جبرگرا پرداختند.

نکته: براساس این تفکر، تمامی آن‌چه برای انسان و جامعه رخ می‌دهد، خواست و تقدیر الهی است و هیچ‌گیزی از آن نیست.

۵۹- گزینه ۲»

(علی‌مهمر کریمی، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۶۶ و ۶۷)

پس از سجاح، منصور به عنوان دومین خلیفه عباسی به خلافت رسید، وی نخست عموهایش را که مدعی جانشینی سجاح بودند از مناصبشان خلع کرد و دبیر آنان، ابن‌مقفع (روزبه ایرانی) را که متفکری شجاع و مترجم کتاب‌هایی از زبان پهلوی به عربی بود، به قتل رساند. نکته: منصور، ناجوانمردانه ابومسلم خراسانی را که خدمات بزرگی به عباسیان کرده بود به قتل رساند.

۶۰- گزینه ۲»

(علی‌مهمر کریمی، جهان اسلام در عصر خلافت عباسی، صفحه ۷۰)

به‌وجود آمدن قیام‌های ضد عباسیان و جنبش‌های استقلال‌طلبانه در بخش‌های وسیعی از قلمرو خلافت از جمله ایران و شمال آفریقا و مصر باعث تأسیس سلسله‌های حکومتی مستقلی شد که باعث تجزیه قلمرو و کاهش قدرت و اختیارات سیاسی و نظامی خلفای عباسی بود.

جغرافیا (۲)

۶۱- گزینه ۲»

(سارا معصوم زاره، نواحی فرهنگی، صفحه‌های ۷۳، ۷۵ و ۸۱)

الف) دین‌ها بر قوانین اجتماعی، عقاید، رفتارها و ارزش‌های اخلاقی، آیین‌ها و مراسم و همچنین پدیده‌های قابل مشاهده مانند بناها و آثار هنری تأثیر زیادی دارند و به همین سبب، آثار دین را می‌توان در نواحی مختلف مشاهده کرد.

ب) شباهت در یک یا چند عامل، هر ناحیه را از نواحی دیگر متمایز می‌کند.

پ) در دنیای امروز علاوه بر مهاجرت، و داد و ستد گردشگری و جهان‌گردی، استفاده از انواع رسانه‌ها (کتاب و مجلات، تلویزیون و اینترنت و ...) و انقلاب در فناوری اطلاعات و ارتباطات، نقش مهمی در پخش فرهنگی دارند.

۶۲- گزینه ۲»

(مهری کاردان، نواحی زیستی، صفحه ۵۴، ۵۷)

الف) پس از جنگل‌های بارانی، استوایی، جنگل‌های پهن برگ بیشترین میزان تولید مواد آلی را دارند.

ب) هر چه سرعت رشد پوشش گیاهی در یک ناحیه بیشتر باشد، میزان تولید ماده آلی در آن بیشتر است.

ج) زیست‌بوم از تعداد زیادی بوم سازگان (اکوسیستم) تشکیل شده است.

۶۳- گزینه ۱»

(مهری کاردان، نواحی زیستی، صفحه ۵۹ و ۶۲)

- حدود ۱۰ درصد مردم جهان در نواحی کوهستانی زندگی می‌کنند، دامنه‌های کوه‌های آلپ بیشترین تراکم جمعیت در نواحی کوهستانی را دارا است.

- گیاه اقاچیا سازگار با نواحی بیابانی است.

۶۴- گزینه ۴»

(مهری کاردان، نواحی زیستی، صفحه ۵۸)

فسفات در صحرای بزرگ آفریقا وجود دارد و بزرگ‌ترین نیروگاه خورشیدی جهان در مراکش ساخته شده است.

۶۵- گزینه ۳»

(بهرز یببی، نواحی فرهنگی، صفحه ۶۹)

زبان، عنصر اصلی گسترش یک فرهنگ است؛ زیرا انسان‌ها از طریق آن، اطلاعات، تجربه‌ها، ارزش‌ها و آداب و رسوم خود را به دیگران و نسل‌های بعدی منتقل می‌کنند.

۶۶- گزینه ۱»

(بهرز یببی، نواحی فرهنگی، صفحه ۷۱)

یکی از مهم‌ترین تغییرات تاریخی در الگوهای زبانی جهان در قرن ۱۵ و ۱۶ میلادی معروف به عصر اکتشافات جغرافیایی آغاز شد.

۶۷- گزینه ۴»

(بهرز یببی، نواحی فرهنگی، صفحه ۷۰)

خانواده زبانی چینی - تبتی دومین خانواده بزرگ زبانی از نظر تعداد سخنگو است.

۶۸- گزینه ۲»

(بهرز یببی، نواحی زیستی، صفحه ۶۳)

امروزه تغییرات آب و هوایی و ذوب شدن یخچال‌ها، از بین رفتن پوشش گیاهی دامنه‌ها به سبب ساخت و سازهای غیراصولی مسکونی و تأسیسات گردشگری و تفریحی، چرای بی‌رویه دام‌ها، حفرتونل‌ها و جاده‌های خاکی برای گمانه‌زنی معادن و بالاخره، آلودگی‌های ناشی از فعالیت‌های گردشگری مانند زباله‌ها و فاضلاب‌ها مشکلاتی برای کوهستان‌ها پدید آورده است.

تشریح گزینه نادرست:

حفرچاه‌ها عمیق و نیمه عمیق از مشکلات نواحی بیابانی است.

۶۹- گزینه ۱»

(بهرز یببی، نواحی فرهنگی، صفحه ۷۴ و ۷۵)

در بین عناصر فرهنگی، دین نقش مهمی در خلق چشم‌اندازهای فرهنگی دارد و جغرافی‌دان‌ها برای مطالعه و شناخت تنوع‌های فرهنگی، سطح زمین را به نواحی فرهنگی تقسیم کرده‌اند.

۷۰- گزینه ۲»

(بهرز یببی، نواحی فرهنگی، صفحه ۷۳ و ۷۴)

- بیشترین پیروان دین یهود به‌صورت پراکنده در شهرها و نواحی بزرگ بازرگانی جهان زندگی می‌کنند.

- دین مسیحیت در آسیا ظهور کرد، اما امروزه شمار پیروان آن در قاره‌های اروپا، آمریکا، استرالیا و نیوزیلند و کشورهای مرکزی و جنوبی آفریقا بیشتر است.

- آتیمیس از مذاهب قبیله‌ای است که مبتنی بر پرستش غیرخدای یگانه می‌باشد.

- امروزه بیش از یک و نیم میلیارد نفر از مردم جهان پیرو دین اسلام هستند.

جامعه‌شناسی (۱۲)

۷۱- گزینه ۱»

(سیرمهر مدنی‌رینانی، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۴۸)

حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی، در جهت اصلاح دینی پدید آمدند. حرکت‌های نوع اول، با حمایت قدرت‌های محلی بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج ساختند.

۷۲- گزینه ۱»

(سیرمهر مدنی‌رینانی، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۴۴)

روشنگری		
دوره زمانی	ویژگی	پیامد
قرون هفدهم و هجدهم	عقل‌گرایی، نفی وحی	دنیسم
قرون نوزدهم و بیستم	حسن‌گرایی، نفی عقل و وحی	دانش‌ایزاری
پایان قرن بیستم	افول تجربه‌گرایی، نفی تجربه، نفی عقل و وحی	بحران معرفتی

۷۳- گزینه ۳»

(بهروز یثی، تحولات نظام جهانی، صفحه ۶۵ و ۶۶)

وابستگی کشورهای استعمارزده، امکان عبور از مرحله استعمار به استعمار نو را برای کشورهای استعمارگر پدید می‌آورد، زیرا کشورهای غربی بعد از آن‌که در کشورهای استعمارزده با مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی بخش مواجه می‌شوند، استقلال سیاسی و اقتصادی آنان را به رسمیت می‌شناسند، اما اقتصاد وابسته، دولت‌های مستقل را ناگزیر می‌کند تا در چرخه نامتعادل جهانی توزیع ثروت قرار گیرند.

۷۴- گزینه ۱»

(بهروز یثی، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۵۰)

فرهنگ جدید غرب، با پیدایش فلسفه‌های روشنگری آغاز می‌شود. دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم، زمینه گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم آورد.

۷۵- گزینه ۳»

(آزاده میرزایی، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۴۰ و ۴۱)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: «هنر مدرن، بر بُعد جسمانی و زیبایی‌های بدنی تمرکز می‌کند ولی هنر قرون وسطی، بر بُعد معنوی و آسمانی انسان تأکید می‌کرد.

گزینه ۲: «انسان مدرن، خواسته‌های دنیوی و این‌جهانی خود را بدون آن‌که نیازی به توجیه الهی و آسمانی داشته باشد، به رسمیت می‌شناسد.

گزینه ۴: «فراعون از خواسته‌های نفسانی خود تبعیت می‌کرد و از دیگران می‌خواست که از او پیروی کنند. این‌رو، ناگزیر بود که خود را در زمره خدایان معرفی کند تا بتواند موقعیت و رفتار ظالمانه خود را توجیه کند.

۷۶- گزینه ۴»

(آزاده میرزایی، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۳۸ و ۳۹)

الف) اومانیزم، از نتایج منطقی سکولاریسم است.

ب) سکولاریسم به معنای رویکرد دنیوی و صرفاً این‌جهانی به هستی است.

پ) رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی و دینی جهان، سبب پیدایش و رشد برخی نهضت‌های مذهبی شده است که از آن با عنوان پروتستانتیسم یاد می‌شود.

ت) انسان‌شناسی هر فرهنگی متناسب با هستی‌شناسی آن فرهنگ است.

۷۷- گزینه ۳»

(آزاده میرزایی، جامعه جهانی، صفحه ۵۷)

- زوال تدریجی قدرت کلیسا، منجر به حاکمیت فئودال‌ها و اربابان بزرگ (کنت‌ها و لردها) شد.
- در نهایت با انقلاب فرانسه، دولت‌هایی شکل گرفتند که به‌طور رسمی جدایی خود را از دین اعلام کردند.

۷۸- گزینه ۳»

(کوثر شاه‌مسینی، چگونگی تکوین فرهنگ معاصر غرب، صفحه ۴۷)

طی قرون وسطی، آباء کلیسا از شعارها و مفاهیم معنوی و توحیدی استفاده می‌کردند اما رویکرد دنیوی داشتند و دنیاگرایی و سکولاریسم را در عمل دنبال می‌کردند.

۷۹- گزینه ۱»

(کوثر شاه‌مسینی، جامعه جهانی، صفحه ۶۰ و ۶۱)

تشریح عبارت نادرست:

ج) کشورهای استعمارزده، به دو نوع تقسیم می‌شوند:

برخی از آن‌ها توسط استعمارگران به اشغال کامل نظامی درآمدند؛ مانند هندوستان (کمپانی هند شرقی)، اندونزی (هند هلند) و الجزایر.

چین، عثمانی و ایران از جمله کشورهایی بودند که کشورهای غربی نمی‌توانستند به‌صورت مستقیم آن‌ها را تحت سلطه سیاسی خود درآورند و از طریق نفوذ اقتصادی، سیاسی و فرهنگی در نظام نوین جهانی ادغام شدند.

۸۰- گزینه ۳»

(کوثر شاه‌مسینی، جامعه جهانی، صفحه ۵۶ و ۵۷)

در فرایند تکوین نظام نوین جهانی، به‌ترتیب مراحل چهارگانه زیر طی شد:

پیدایش قدرت‌های سیاسی سکولار - پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت - به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری - استعمار و ادغام جوامع در نظام نوین جهانی.

مسلمانان آسیای جنوب شرقی از طریق تجارت با فرهنگ اسلامی آشنا شدند و به آن روی آوردند.

فلسفه

۸۱- گزینه ۲»

(موسی پناهی، امکان شناخت، صفحه ۴۷)

سوفیست‌ها که به علت استفاده از مغالطه‌های مختلف در گفت وگوها و در محاکم قضایی در باطلی جلوه می‌دادند. به تدریج به این نظر رسیدند که انسان توانایی رسیدن به حقیقت را ندارد و نمی‌تواند به علمی که مطابق با واقع باشد برسد. گرگیاس و پروتاگوراس دو سوفسطائی معروف بودند.

۸۲- گزینه ۳»

(موسی پناهی، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹ و ۳۳)

حکمای خسروانی احتمالاً در حدود قرن ۸ تا ۳ پیش از میلاد می‌زیسته‌اند.

نکته: سهروردی مؤسس فلسفه اشراق ملقب به شیخ اشراق است.

۸۳- گزینه ۳»

(موسی پناهی، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۲)

این بیت از مولوی نیز تدریجی بودن کمال انسان را نشان می‌دهد که در هر مرحله با تغییری که ایجاد می‌شود به مرحله‌ای بالاتر می‌رسد و منطبق با نظر هراکلیتوس است که معتقد به حرکت و سیلان است.

۸۴- گزینه ۴»

(مهرشار ایمانی نسب، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۳۹)

حق جلوه دادن باطل و آموزش آن به دیگران از اتهاماتی نیست که ملتوس به سقراط زد. اتهاماتی که ملتوس به سقراط زد شامل انکار خدایانی است که همه به آن‌ها اعتقاد دارند و همراه کردن جوانان از آیین پدران شان و اعتقاد به خدای یگانه است.
نکته: اتهاماتی که ملتوس به سقراط زد با اتهاماتی که از دیرباز به سقراط زده شد، اندکی تفاوت دارند که باید به آن‌ها توجه کرد.

۸۵- گزینه ۴»

(پرکل ریمی، امکان شناخت، صفحه ۴۵ و ۴۶)

اینکه به سمت چیزی می‌رویم یا از چیزی دور می‌شویم و اینکه می‌کوشیم از خطرها فاصله بگیریم، همه این‌ها نشانه توانایی ما در دانستن است.
معنا و مفهوم معرفت و شناخت نیز، روشن و واضح است و نیازی به تعریف ندارد.

۸۶- گزینه ۲»

(پرکل ریمی، امکان شناخت، صفحه ۴۸)

شکاکیت مطلق، یعنی شک در اصل دانستن (اساس معرفت) و همه دانسته‌ها.
نکته: گزینه ۴» زمانی می‌توانست صحیح باشد که کلمه صحت در آن ذکر نمی‌شد. زیرا در شکاکیت مطلق، کاری به صحت یا نادرستی شناخت‌ها و دانسته‌ها نداریم، بلکه به اصل شناخت شک وارد می‌شود.

۸۷- گزینه ۴»

(امیر مقق، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱» : از تالس اثری به جا نمانده است.

گزینه ۲» : از نظر فیثاغورسیان اعداد و اصول اعداد، عناصر اولیه موجودات هستند.

گزینه ۳» : فیثاغورس، ریاضیات را با فلسفه و عرفان در هم آمیخت.

۸۸- گزینه ۳»

(امیر مقق، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۳۸)

سقراط می‌گفت «من با تهی‌دستان و توانگران همنشین می‌شوم تا از من سؤال بپرسند و به سخنانم گوش دهند. این رسالتی است که خداوند با نداهای غیبی و در رویا به عهده من نهاده است.»

۸۹- گزینه ۴»

(سیرممهر مهری طباطبایی، امکان شناخت، صفحه ۴۵)

انسان می‌تواند علاوه بر موضوعات مادی، به مسائلی فراتر از مسائل محسوس و پیرامونی نیز فکر کند، همان طور که انسان‌ها می‌توانند در خصوص موجودات نامحسوس و جهانی غیر از جهان مادی فکر کنند و در این زمینه باوری نیز برای خود داشته باشند.

تشریح گزینه های نادرست:

گزینه ۱» : شناخت انسان به تدریج افزایش می‌یابد، ما در آغاز تولد چیزی نمی‌دانیم، بلکه گام به گام با پدیده‌های جهان آشنا می‌شویم.

گزینه ۲» : علی‌رغم گستردگی شناخت و فهم انسان از جهان و خود، باز هم شناخت انسان محدود است. «گسترده‌گی در عین محدودیت»

گزینه ۳» : گاه پیش می‌آید افراد در خصوص موضوع واحد، نظرها و باورهای متفاوت داشته باشند.

۹۰- گزینه ۱»

(سیرممهر مهری طباطبایی، امکان شناخت، صفحه ۴۶ و ۴۷)

معنا و مفهوم معرفت و شناخت (چیستی شناخت / معرفت)، روشن است و نیاز به تعریف ندارد.
نکته: بین بی‌نیاز بودن از تعریف با غیرقابل تعریف بودن، تفاوت وجود دارد. رد گزینه‌های ۳» و ۴».

همین که ما با طرف مقابل خود صحبت می‌کنیم یا لیوان آبی را برمی‌داریم و می‌نوشیم یا از عمل کسی خوشحال یا عصبانی می‌شویم، گویای آن است که ما به امکان شناخت خود پی برده‌ایم. (غیر قابل انفکاک از زندگی)

امکان معرفت آن قدر امر بدیهی و روشنی می‌باشد که نیاز به تحقیق و پیدا کردن دلیل (اثبات) ندارد. رد گزینه‌های ۲» و ۴».

فلسفه «آشنا»

۹۱- گزینه «۴»

(کتاب جامع، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۴ کتاب درسی)

سوفیست‌ها به این دلیل که سخن اندیشمندان و جهان‌شناسان با یک دیگر متضاد است و آن‌ها نتوانسته‌اند تفسیر درستی از جهان به دست آورند، نظریات آنان را بیهوده می‌دانستند.

۹۲- گزینه «۴»

(کتاب جامع، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱ و ۳۲ کتاب درسی)

گزاره ج صحیح است.

علت صحیح نبودن سایر عبارات‌ها:

(الف): از تالس هیچ نوشته‌ای باقی نمانده است.

(ب): فیثاغورس ریاضیات را با فلسفه و عرفان در هم آمیخت.

(د): اولین بار کلمه فلسفه را فیثاغورس استفاده کرده است.

۹۳- گزینه «۳»

(کتاب جامع، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۱ و ۳۲ کتاب درسی)

هراکلیتوس معتقد بود اعداد می‌توانند با یکدیگر جمع شوند و دگرگونی و تغییر قانون زندگی و کائنات است.

۹۴- گزینه «۳»

(کتاب جامع، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۳۷ کتاب درسی)

جامعه آتن در زمان سقراط متأثر از اندیشه‌های سوفسطائیان بود. آنان معتقد بودند که جهان را نمی‌توان شناخت و آنچه را که ما علم و دانش می‌نامیم، تنها ساخته و پرداخته ذهن ماست و تطابقی با واقعیت ندارد.

۹۵- گزینه «۴»

(کتاب جامع، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۴۰ کتاب درسی)

دسته‌ای هستند که امور فراوانی را می‌دانند اما از آنجا که عظمت جهان را درک کرده‌اند و دانش خود را ناچیز می‌شمارند تواضع می‌کنند و خود را در دسته دانایان قرار نمی‌دهند؛ سقراط در این دسته قرار می‌گیرد.

۹۶- گزینه «۳»

(کتاب جامع، زندگی براساس اندیشه، صفحه ۴۲ کتاب درسی)

وقتی به زندگی سقراط و رفتار او در مقابل دیگران نگاه کنیم، اصول اخلاقی زیر در رفتار او مشاهده می‌شود:

(۱) ترجیح فضیلت بر ثروت

(۲) آموزش دانش و تعلیم آن به دیگران

(۳) فداکاری در راه حقیقت

۹۷- گزینه «۴»

(کتاب جامع، امکان شناخت، صفحه ۴۸ کتاب درسی)

پیشرفت انسان، خود دلیلی بر توانایی بشر برای رسیدن به معرفت است. این پیشرفت به دو صورت در حال انجام است. ۱- از طریق حل مجهولات و دستیابی به اطلاعات جدید در مورد عناصر و پدیده‌های جهان و گشودن شاخه‌های جدید دانش ۲- از طریق پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح آن‌ها

۹۸- گزینه «۴»

(کتاب جامع، امکان شناخت، صفحه ۴۵ کتاب درسی)

گاهی متوجه می‌شویم که بعضی از دانسته‌های ما درست نبوده و دچار خطا شده‌ایم. همچنان که گاهی متوجه می‌شویم که افراد مختلف درباره موضوع واحد نظرها و باورهای متفاوت دارند و ما می‌کوشیم که بدانیم از میان آن نظرها متفاوت کدام درست و کدام غلط است.

۹۹- گزینه «۱»

(کتاب جامع، امکان شناخت، صفحه ۴۷ کتاب درسی)

استدلال مذکور در صورت سؤال توسط گرگیاس و در کتاب تاریخ فلسفه مطرح شد.

۱۰۰- گزینه «۲»

(کتاب جامع، امکان شناخت، صفحه ۴۷ کتاب درسی)

آنچه در گزینه «۲» بیان شده، ربطی به امکان شناخت ندارد. زیرا هر چند سوفیست‌ها شناخت را انکار می‌کردند، منکر این نبودند که می‌توان در دادگاه‌ها بر دیگران پیروز شد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وقتی می‌توان چنین کرد که بدانیم امکان شناخت برای انسان فراهم است.

گزینه «۳»: وقتی می‌توان به اشتباه پی برد که بدانیم می‌توانیم آنچه را درست است بشناسیم و اینکه می‌پذیریم حقیقت را می‌توان کشف کرد، نشانه پذیرش امکان شناخت است.

گزینه «۴»: این کار هم در صورتی ممکن است که شناخت برای انسان ممکن فرض شود.

روانشناسی

۱۰۱- گزینه «۴»

(مهرشار ایمانی نسب، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۶۹ و ۸۱)

تحریک اندام حسی موجب احساس می شود، اما ادراک، فرآیندی است که از طریق آن، محرک های مورد توجه را بازشناسی و به آن ها معنا می بخشیم.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: این گزینه اشاره به ادراک دارد و نه احساس.

گزینه «۲»: اینکه احساس مربوط به هیجانات است، صحیح نیست.

گزینه «۳»: احساس، تأثیر گیرنده های حسی است و ادراک، نتیجه هر احساس است.

۱۰۲- گزینه «۴»

(مهرشار ایمانی نسب، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۸۵)

ادراک تحت تأثیر نوع پردازش است و واژه «را» به وسیله فرد نوآموز دوبار خوانده می شود، چون پردازش او از نوع ادراکی است.

۱۰۳- گزینه «۱»

(فاطمه امیری مقرم، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۸)

توانایی فرد برای پیدا کردن محرک هدف در یک دوره زمانی طولانی، اشاره به گوش به زنگی دارد.

۱۰۴- گزینه «۳»

(فاطمه امیری مقرم، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۸۰ و ۸۱)

انجام دادن یک تکلیف با حواس های مختلف، موجب توجه متمرکز می شود.

انجام دادن هم زمان دو تکلیف کارایی توجه را کاهش می دهد.

بر آورد دقیق حداکثر مدت زمان مفید برای ایجاد توجه مستمر، اشاره به پرهیز از انجام

فعالیت در ساعات طولانی دارد.

۱۰۵- گزینه «۲»

(فاطمه صفری، روان شناسی رشد، صفحه های ۵۳، ۶۱ و ۶۳)

- در روند طبیعی زندگی انتظار می رود که نوجوانان برای رسیدن به خود آرمانی تلاش کنند.

- رشد درک اخلاقی، تابع شکل گیری رشد شناختی است.

- رویش موی صورت در پسران از ویژگی های ثانویه جنسی محسوب می شود.

۱۰۶- گزینه «۲»

(فاطمه صفری، روان شناسی رشد، صفحه ۵۶)

پایامد تغییرات شناختی	توصیه
حساسیت نسبت به انتقاد	بهتر است در حضور دیگران از نوجوانان عیب جویی
دیگران	نشود.
احساس منحصر به فرد	باید ویژگی های منحصر به فرد نوجوانان را پذیرفت تا
بودن اغراق آمیز	در زمان مناسب دیدگاه متعادل تری ایجاد شود.
آرمان گرایی و عیب جویی	باید به نوجوانان کمک کرد تا دریابند جوامع و افراد،
	آمیزه های از محاسن و معایب هستند.
مشکل در تصمیم گیری	به جای نوجوانان تصمیم گیری نشود. تصمیم گیری
روزمره	کارآمد، الگوی تصمیم گیری نوجوانان باشد.

۱۰۷- گزینه «۳»

(تینا پوادراره، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۷)

شنیدن صدایی که ایجاد نشده ← ردیابی علامت غایب ← هشدار کاذب

نشنیدن صدای بوقی که ایجاد نشده ← ردیابی نشدن علامت غایب ← رد درست

۱۰۸- گزینه «۱»

(تینا پوادراره، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۶)

تازگی موضوع ارائه شده، تمرکز ایجاد می کند. اگر محرک مورد نظر به دفعات متعدد ارائه شود، خوگیری شکل می گیرد. برای افزایش تمرکز در هنگام مطالعه، سعی کنید موضوع مورد مطالعه را به صورت های مختلف و از زوایای متفاوت ببینید.

۱۰۹- گزینه «۱»

(ریاضانه فراهبشی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۹)

برکردن خلاءهای ایجاد شده در حافظه ما جزء ویژگی‌های خطای اضافه کردن است که افسانه‌بافی، تحریف و بازسازی رویدادهای غیرواقعی از موارد آن است. اما در گزینه «۱»، خطای حافظه از نوع فراموش کردن است.

۱۱۰- گزینه «۲»

(ریاضانه فراهبشی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۵)

ملاک ما برای ذخیره‌سازی اطلاعات در حافظه کاری، میزان استفاده از اطلاعات، در مدت زمان کوتاه است و ملاک ذخیره‌سازی اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت، فقط ذخیره کوتاه‌مدت است.

۱۱۱- گزینه «۳»

(تیتا پورآزاده، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۰)

از نظر تکاملی، احساس محرک بیرونی برای بقای موجود زنده، حیاتی است.

۱۱۲- گزینه «۳»

(تیتا پورآزاده، احساس، توجه، ادراک، صفحه‌های ۷۱ و ۷۵)

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: مهم‌ترین حواس عبارتند از: بینایی، شنوایی، چشایی، بویایی و لامسه.

گزینه «۲»: اگر «توجه» مداوم و پایدار باشد، در آن صورت با تمرکز مواجه هستیم.

گزینه «۴»: عبارت بیان شده تعریف مفهوم «آماده‌سازی» است.

۱۱۳- گزینه «۳»

(فاطمه احمدی‌مقدم، روان‌شناسی رشد، صفحه ۶۲ و ۶۳)

خود واقعی ویژگی‌های فردی و خود آرمانی ویژگی‌هایی است که فرد دوست دارد داشته باشد. رویاپردازی درباره خودآرمانی عملکردی طبیعی است اما استفاده مکرر از آن باعث افت تحصیلی می‌شود.

۱۱۴- گزینه «۲»

(فاطمه احمدی‌مقدم، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۹ و ۸۰)

رنگ کمیاب در مثال اول، به ویژگی منحصر به فرد هدف اشاره دارد و شلوغ بودن پارکینگ در مثال دوم، به تعداد عوامل انحرافی اشاره دارد.

۱۱۵- گزینه «۳»

(فاطمه احمدی‌مقدم، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۷۷)

میزان انگیزش دهنی تحت تأثیر عوامل فیزیولوژیکی و روان‌شناختی است. ایجاد هدف و اهمیت‌دهی به آن یکی از عوامل روان‌شناختی مؤثر در انگیزش دهنی است.

۱۱۶- گزینه «۱»

(مهرشاد ایمانی‌نسب، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۸۵)

به واسطه ادراک، محرک‌های بیرونی به اطلاعات روان‌شناختی معنادار تبدیل می‌شود.

۱۱۷- گزینه «۱»

(مهرشاد ایمانی‌نسب، احساس، توجه، ادراک، صفحه ۸۲)

روان‌شناسان به ادراک پدیده‌های بدون احساس، توهم می‌گویند.

۱۱۸- گزینه «۲»

(ریاضانه فراهبشی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۳ و ۵۴)

تغییرات جسمی در دوره نوجوانی، ناگهانی است، اما این تغییرات معمولاً ناهماهنگ هستند و با حفظ تناسب اندام همراه نیستند.

۱۱۹- گزینه «۱»

(ریاضانه فراهبشی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۷)

طرح سوال‌های کلیدی از متن ← دومین مرحله

بیان جواب‌ها و دوباره‌خوانی متن ← چهارمین مرحله

۱۲۰- گزینه «۲»

(ریاضانه فراهبشی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۴)

برخی افراد با این‌که رمزگردانی خوبی دارند و اطلاعات را برای مدت زمان طولانی در ذهن نگهداری می‌کنند، اما در بازیابی آن ناتوان می‌شوند و این به معنی آن است که ما نشانه‌های بازیابی را در اختیار نداریم.